FRANCESCO GUARNIERI

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY ELEANOR SHARPSTON prednesené 14. septembra 2010[1]

1. Súdny dvor vydal niekoľko rozhodnutí o otázke, či vnútroštátny právny predpis, ktorý vyžaduje, aby zahraniční žalobcovia v súdnych konaniach zložili záruku na trovy konania (*cautio iudicatum solvi*), je v súlade so Zmluvou. Prejednávaná vec je neobvyklá, pretože sa týka postavenia štátneho občana tretej krajiny a kladie otázku, či v tomto kontexte *cautio iudicatum solvi* predstavuje prekážku voľného pohybu tovaru.

Právny rámec

Zmluva o ES[2]

2. Článok 12 prvý odsek ES stanovuje: „V rámci pôsobnosti tejto zmluvy a bez toho, aby boli dotknuté jej osobitné ustanovenia akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná“.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Vzhľadom na to, že konanie vo veci samej začalo v čase pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, odkazujem na ustanovenia Zmluvy v danom čase. Ustanovenia článku 12 ES sa teraz nachádzajú v článku 18 ZFEÚ; ustanovenia článkov 28 ES, 29 ES a 30 ES v článkoch 34 ZFEÚ, 35 ZFEÚ a 36 ZFEÚ; ustanovenia článku 299 ES v článku 52 ZEÚ a článku 355 ZFEÚ. Tiež je potrebné poznamenať, že pred nadobudnutím účinnosti Amsterdamskej zmluvy v roku 1999 sa ustanovenia článkov 28 ES, 29 ES a 30 ES nachádzali, s istými obmenami, v článkoch 30, 34 a 36 Zmluvy o ES a na ako také sa na ne odkazuje v skoršej citovanej judikatúre. Odkazy na Spoločenstvo v skoršej judikatúre a právnej úprave sa samozrejme majú vykladať ako odkazy na Európsku úniu v platnom kontexte.

3. Článok 28 ES stanovuje: „Množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnocenným účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané“.

4. Článok 29 ES stanovuje: „Množstevné obmedzenia vývozu a všetky opatrenia s rovnakým účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané“.

5. Článok 30 ES stanovuje: „Ustanovenia článkov 28 a 29 nevylučujú zákazy alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru odôvodnené princípmi verejnej morálky, verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou, ochranou zdravia a života ľudí a zvierat, ochranou rastlín, ochranou národného kultúrneho bohatstva, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu, alebo ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva. Tieto zákazy a obmedzenia však nesmú byť prostriedkami svojvoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi“.

6. Monako nie je uvedené na zozname v článku 299 ES ako jedno z území, na ktoré sa uplatňuje Zmluva. Navyše na rozdiel (napríklad) od Republiky San Marino [3] neexistuje žiadna medzinárodná dohoda s Monakom týkajúca sa jeho obchodných vzťahov s Európskou úniou.

Colný kódex Spoločenstva

7. Článok 3 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 2913/92 [4] stanovuje: „Za súčasť colného územia spoločenstva sa považujú nasledujúce územia ležiace mimo územia členských štátov, pričom sa zohľadnia dohovory a zmluvy, ktoré sa na týchto územiach uplatňujú: Územie Monackého kniežatstva v súlade s jeho vymedzením v Colnom dohovore podpísanom v Paríži 18. mája 1963“.

3 — Pozri Dohodu o spolupráci a colnej únii medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Republikou San Marino zo 16. decembra 1991 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 84, 2002, s. 43).

4 — Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/04, s. 307), teraz nahradené článkom 3 ods. 2 nariadenia (ES) č. 450/2008 Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (modernizovaný Colný kódex) (Ú. v. EÚ L 145, s. 1). Monako bolo súčasťou colného územia Európskeho spoločenstva prinajmenšom do roku 1968, keď článok 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1496/68 z 27. septembra 1968 o definovaní colného územia Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 238, 1968, s. 1) stanovil, že niektoré územia (vrátane Monaka) umiestnené mimo územia Spoločenstva, ale uvedené v prílohe nariadenia, sa majú považovať za súčasť colného územia Európskeho spoločenstva.

Príslušná vnútroštátna právna úprava

8. Podľa článku 851 Gerechtelijk Wetboek (belgický súdny poriadok) je zahraničný štátny príslušník, ktorý podal žalobu alebo sa zúčastňuje na konaniach, v prípade, ak to požaduje belgický žalovaný, povinný zaplatiť peňažnú záruku na trovy konania a náhradu škôd, na ktorých zaplatenie by mohol byť žalobca zaviazaný, s výnimkou, že ide o štátnych príslušníkov štátov, s ktorými existuje dvojstranný dohovor, na základe ktorého sú oslobodení od tejto povinnosti.

Skutkový stav, konanie a prejudiciálna otázka

9. Žalobkyňa v konaní vo veci samej Francesco Guarnieri & Cie (ďalej len „Guarnieri“) je komanditnou spoločnosťou založenou podľa monackého práva, ktorá má sídlo v Monaku. Žalovaná, Vandevelde Eddy VOF (ďalej len „Vandevelde“) má sídlo v Belgicku.

10. Vedľajší účastník konania, spoločnosť Fourcroy NV, si u Vandevelde objednala 21 000 pohárov a 100 000 čajových sviečok s príslušenstvom v rámci reklamnej akcie súvisiacej s predajom fliaš likéru „Mandarine Napoléon“. Vandevelde objednala čajové sviečky a poháre u Guarnieri.

11. Po doručení tovaru odmietla Vandevelde zaplatiť Guarnieri s odôvodnením, že došlo k oneskoreniu dodávky, že 3 000 plastových krytov bolo poškodených a 65 % pohárov bolo rozbitých, že nepoškodený tovar bol veľmi znečistený a že reklamné nálepky, ktoré mali byť nalepené na pohároch, boli umiestnené na nesprávnej strane.

12. Guarnieri sa preto obrátila na Rechtbank van koophandel te Brussel, pred ktorým žiadala o zaplatenie čiastok 51 034,98 USD a 16 345,27 eura ako úhradu za nezaplatené faktúry za dodaný tovar spolu s úrokmi z omeškania. Vandevelde podala vzájomnú žalobu, v ktorej žiadala náhradu škody vo výške 31 530,38 eura a zákonných úrokov, pokiaľ ide o tovar a náhradu škody vo forme ušlého zisku vo výške 60 000 eur spolu so zákonnými úrokmi.

13. Vandevelde následne podala podľa článku 851 Gerechtelijk Wetboek žalobu, v ktorej žiadala, aby Guarnieri zložila záruku na trovy konania vo výške 2 500 eur.

14. Guarnieri tvrdí, že žiadosť o uloženie povinnosti zloženia peňažnej záruky na trovy

konania by bola v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie a s článkami 28 ES, 29 ES a 30 ES. Guarnieri tvrdí, že aj napriek tomu, že má monackú štátnu príslušnosť, vzťahujú sa na ňu ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe tovaru.

Posúdenie

Úvodné poznámky

15. Vnútroštátny súd uvádza, že ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu tovaru sú priamo uplatniteľné a položil Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Bránia články 28 ES, 29 ES a 30 ES tomu, aby sa žalobkyni s monackou štátnou príslušnosťou, ktorá v Belgicku podala žalobu na zaplatenie faktúr za dodávku ‚twister' pohárov a čajových sviečok s príslušenstvom, uložila na návrh žalovanej s belgickou štátnou príslušnosťou povinnosť zložiť záruku na trovy konania a náhradu škôd, na ktorých zaplatenie by mohla byť žalobkyňa zaviazaná?"

16. Belgická vláda a Komisia predložili písomné pripomienky. Nikto z účastníkov konania nepožadoval, aby sa konalo pojednávanie, a preto sa žiadne pojednávanie neuskutočnilo.

Pôvod tovaru

17. Nemožno spochybniť skutočnosť, že Guarnieri je monacká spoločnosť, a teda je štátnou príslušníčkou tretej krajiny. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania a ani v spise vnútroštátneho súdu však nie je informácia týkajúca sa pôvodu dotknutého tovaru. Pôvod tovaru je rozhodujúci pri posúdení podstaty veci a výsledok bude rozdielny v závislosti od toho, odkiaľ tovar pochádza.

18. Existujú rôzne možné varianty týkajúce sa pôvodu. Tovar mohol byť vyrobený v Monaku alebo (azda pravdepodobnejšie) bol dovezený do Monaka z tretej krajiny, ako napríklad z Taiwanu, a následne odoslaný z Monaka do Belgicka. Tovar sa mohol eventuálne dostať do Belgicka z iného členského štátu: mohol byť napríklad vyrobený v Holandsku alebo dovezený do Holandska z tretej krajiny

a potom odtiaľ vyvezený do Belgicka. [5] Nakoniec tovar mohol byť vyrobený v samotnom Belgicku alebo dovezený priamo do Belgicka z tretej krajiny.

19. Pôvod tovaru je skutkovou otázkou, o ktorej má rozhodnúť vnútroštátny súd. Právne posúdenie otázky položenej vnútroštátnym súdom však bude rozdielne v závislosti od toho, aká bude odpoveď na túto základnú otázku.

Tovar s pôvodom v Monaku

20. Ak tovar pochádza z Monaka, ktoré nie je územím, na ktoré sa uplatňuje Zmluva podľa článku 299 ES, existuje predbežná otázka, či sa články 28 ES a 30 ES uplatňujú na skutočnosti prejednávané vo veci samej.

21. Neexistuje rozhodnutie Súdneho dvora týkajúce sa otázky, či sa na tovar pochádzajúci z Monaka vzťahujú ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe. Generálny advokát Fennelly však otázku posúdil v návrhoch vo veci Estée Lauder [6]. Tovar v danej veci (kozmetika) bol vyrobený v Monaku a odtiaľ distribuovaný do Európy. Súdnemu dvoru bola položená otázka, či v tom čase články 30 a 36 Zmluvy o ES a/alebo článok 6 ods. 3 smernice o kozmetických výrobkoch [7] bránili uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy zakazujúcej nekalú súťaž, ktorá umožňovala zakázať dovoz a distribúciu kozmetických výrobkov legálne vyrobených alebo distribuovaných v členskom štáte Únie na základe toho, že spotrebiteľov mohol zavádzať jeho názov, domnievajúc sa, že mal trvajúce účinky.

22. Generálny advokát Fennelly pripustil, že Monako je v skutočnosti treťou krajinou, ale uviedol, že „... keďže clo ani platby s rovnakým účinkom ako clo sa nemôžu uplatniť na obchody medzi Monakom a Spoločenstvom, na prvý pohľad sa zdá, že tovar, ktorý odtiaľ pochádza a ktorý boli vyvezený priamo do členského štátu, sa má považovať za tovar pochádzajúci zo Spoločenstva“. [8] Po zvážení, či tento názor bol nabúraný neexistenciou

5 — Vo veci Donckerwolcke a i. (rozsudok z 15. decembra 1976, 41/76, Zb. s. 1921, body 14 až 18) bolo stanovené, že tovarom „prepusteným do voľného obehu“ v Spoločenstve bol ten tovar, ktorý pochádzal z tretích krajín a bol riadne dovezený do ktoréhokoľvek členského štátu v súlade so Zmluvou. Takýto tovar bol definitívne a úplne prispôsobený tovaru s pôvodom v členských štátoch. Článok 30 Zmluvy o ES sa teda uplatnil bez rozdielu na tovar s pôvodom v Spoločenstve a na ten, ktorý bol prepustený do voľného obehu v ktoromkoľvek členskom štáte bez ohľadu na skutočný pôvod tovaru.

6 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Fennelly 16. septembra 1999 vo veci Estée Lauder (rozsudok z 13. januára 2000, C-220/98, Zb. s. I-117), body 12 až 14.

7 — Smernica Rady 76/768/EHS z 27. júla 1976 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa kozmetických výrobkov (Ú. v. ES L 262, s. 169; Mim. vyd. 13/003, s. 285).

8 — Návrhy vo veci Estée Lauder, už citované v poznámke pod čiarou 6, bod 12.

kompletného systému týkajúceho sa obchodných vzťahov medzi Monakom a Spoločenstvom, dospel generálny advokát Fennelly k záveru: „Zastávam názor, že samotná skutočnosť, že Monako je časťou spotrebiteľského územia Spoločenstva, odôvodňuje zaobchádzať s tovarom pochádzajúcim z Monaka ako s tovarom, na ktorý sa vzťahujú pravidlá o voľnom pohybe“. [9]

Tovar s pôvodom v Belgicku

23. Súdny dvor rozhodol vec Estée Lauder na základe iných dôvodov, a preto sa vo svojom rozsudku tejto otázke nevenoval. S úctou súhlasím s postojom generálneho advokáta Fennellyho a zhodujem sa s jeho názorom, že na tovar s monackým pôvodom spolu s tovarom dovezeným do Monaka z tretej krajiny a prepusteným tam do voľného obehu [10] by sa mali vzťahovať ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe.

25. Na rozdiel od dvoch vyššie opísaných hypotéz, ak má tovar pôvod v Belgicku (alebo bol priamo dovezený do Belgicka z tretej krajiny a v rámci Európskej únie bol najskôr prepustený do voľného obehu v Belgicku), podľa môjho názoru sú ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe tovaru irelevantné.

Tovar s pôvodom v inom členskom štáte

24. Ak vnútroštátny súd rozhodne, že tovar má pôvod v inom členskom štáte, ustanovenia článkov 28 ES až 30 ES sa, pochopiteľne, uplatnia. Na tovar dovezený do iného členského štátu z tretej krajiny a prepustený tam do voľného obehu sa budú takisto uplatňovať tieto ustanovenia.

26. Je pravda, že Súdny dvor vo veciach Pistre [11] a Guimont [12] rozhodol, že prejudiciálne návrhy pochádzajúce z konaní, v ktorých boli tovar a účastníci konania obmedzení na jediný členský štát, boli prípustné, a rozhodol o výklade vtedajšieho článku 30 Zmluvy o ES. Obidve veci sa však týkali vnútroštátnych predpisov, ktoré boli schopné mať, aspoň potenciálne, zjavný účinok na voľný pohyb tovaru.

9 — Tamže, bod 14.

10 — Logicky to vyplýva z rozsudku vo veci Donckerwolcke, už citovaného v poznámke pod čiarou 5; takýto tovar by bol na základe hypotézy riadne dovezený na colné územie Spoločenstva a bol by definitívne a úplne prispôsobený tovaru s pôvodom v Monaku.

11 — Rozsudok zo 7. mája 1997, Pistre, C-321/94 až C-324/94, Zb. s. I-2343.

12 — Rozsudok z 5. decembra 2000, Guimont, C-448/98, Zb. s. I-10663.

27. Vo veci Pistre francúzska právna úprava zakazovala uvedenie pojmu „mountain“ alebo „Monts des Lacaune“ na etiketu varených mäsových výrobkov bez predchádzajúceho povolenia udeleného príslušnými správnymi orgánmi (ako povolenie týkajúce sa použitia označení, ktoré boli vyhradené pre horské oblasti). Žalovanými osobami vo veci boli francúzski štátni občania, ktorým bolo zakázané vyrábať a uvádzať na trh vo Francúzsku vlastné varené mäsové výrobky. Súdny dvor rozhodol, že vtedajší článok 30 Zmluvy o ES „nemožno považovať za nepoužiteľný len z dôvodu, že všetky skutočnosti v konkrétnej veci pred vnútroštátnym súdom sa obmedzujú na jediný členský štát. V takejto situácii uplatnenie vnútroštátnych opatrení môže mať tiež účinky na voľný pohyb tovaru medzi členskými štátmi, najmä vtedy, ak dotknuté opatrenie uľahčuje umiestnenie tovaru domáceho pôvodu na trh v neprospech dovážaného tovaru“. [13] Súdny dvor ďalej uviedol, že dotknuté vnútroštátne opatrenie bolo priamo diskriminačné vo vzťahu k dovážanému tovaru (pretože označenie sa v podstate mohlo uplatniť len na tovar vyrobený vo Francúzsku), a rozhodol, že nemôže byť odôvodnené. [14]

28. Vo veci Guimont vnútroštátne pravidlá týkajúce sa označovania uložili sankciu za označenie domáceho syra „Emmenthal“, pretože hoci bol v iných ohľadoch v súlade so stanovenými požiadavkami, [15] bol bez kôrky. Napadnuté vnútroštátne pravidlo sa uplatnilo bez rozdielu na dovážaný a domáci tovar. Súdny dvor uznal, že prejudiciálny návrh bol prípustný, pretože „takáto odpoveď môže byť pre [vnútroštátny súd] užitočná, ak sa podľa jeho vnútroštátneho práva v konaní, ako je konanie v prejednávanej veci, vyžaduje, aby mal vnútroštátny výrobca rovnaké práva ako práva, ktoré by v rovnakom prípade výrobcovi z iného členského štátu priznávalo právo Spoločenstva“. [16] Súdny dvor bol však následne opatrný pri odpovedi na otázku položenú len v zmysle účinku dotknutého pravidla na dovážaný tovar, a rozhodol, že v tomto zmysle bola vnútroštátna právna úprava vylúčená vtedajším článkom 30 Zmluvy o ES. [17]

29. Naopak v prejednávanej veci sa Súdny dvor zaoberá pravidlom (*cautio iudicatum solvi*), ktoré je súčasťou občianskeho súdneho poriadku členského štátu. Dotknuté opatrenie sa netýka priamo uvádzania tovaru na trh. [18] Jeho diskriminačný účinok sa týka štátnej príslušnosti žalobcu, a nie pôvodu tovaru.

13 — Rozsudok Pistre, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, body 44 a 45.

14 — Tamže, body 49 až 54.

15 — Príslušná právna úprava opisuje syr Emmenthal takto: „tvrdý syr vyrobený sušením, lisovaním a solením na povrchu alebo v slanom náleve; s farbou medzi slonovinovou kosťou a svetložltou, s otvormi vo veľkosti medzi čerešňou a orechom; tvrdá, suchá koža, s farbou medzi zlatisto žltou a svetlohnedou“.

16 — Rozsudok Guimont, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 23.

17 — Tamže, body 25 až 35.

18 — Túto analýzu rozviniem nižšie pri preskúmaní, či napadnuté pravidlo je opatrením s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie, pozri bod 43 a nasl.

Uplatňuje sa bez rozdielu na dovážaný a domáci tovar. Pokiaľ ide o nejasnosť týkajúcu sa skutočného pôvodu tovaru, je zjavné, že Súdny dvor musí dať odpoveď vnútroštátnemu súdu, avšak zjavné je aj to, že ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu tovaru sa neuplatňujú v prípade, ak má tovar, ktorý predstavuje podstatu sporu pred vnútroštátnym súdom, belgický pôvod.

30. Vo zvyšnej časti týchto návrhov budem pokračovať na základe toho, že dotknutý tovar v konaní vo veci samej bol zákonne uvedený na trh Únie, ale že vnútroštátny súd musí predtým, ako bude môcť rozhodnúť o výsledku sporu, určiť jeho pôvod.

Uplatniteľnosť článku 29 ES

31. Druhou časťou prejudiciálnej otázky je, či článok 29 ES (ktorý zakazuje množstevné obmedzenia vývozov) je relevantný v prejednávanej veci. Komisia a belgická vláda tvrdia, že Súdny dvor by mal obmedziť svoje analýzy na články 28 ES a 30 ES.

32. V zásade ak je tovar, ktorý predstavuje podstatu sporu, prepustený do voľného obehu v rámci jedného členského štátu a následne prekročil alebo má prekročiť hranice iného členského štátu, neviem prečo – v závislosti od podmienok vzájomnej dohody vedúcich k žalobe – by článok 29 ES nemal uplatniť. Napokon vývoz z členského štátu A do členského štátu B je len protikladom dovozu do členského štátu B z členského štátu A.

33. Je preto zrejmé, že podľa skutkového stavu prejednávanej veci sa vnútroštátny súd zaoberá sporom, ktorý zahrnuje tovar, ktorý je v rovnakom členskom štáte (Belgicko), v akom je súd, na ktorý bola podaná žaloba. V rozsahu, v akom prekročil akúkoľvek hranicu, príslušný presun bol dovozom do Belgicka, nie vývozom z Belgicka. Budem teda vychádzať z dôvodu, že len články 28 ES a 30 ES sú relevantné na rozhodnutie vnútroštátneho sporu.

Dôvodnosť

34. Judikatúra Súdneho dvora potvrdzuje, že vnútroštátna právna úprava, ktorá vyžaduje *cautio iudicatum solvi*, spadá do rozsahu pôsobnosti Zmluvy. [19] Do dnešného dňa sa však judikatúra Súdneho dvora týkala skôr

19 — Rozsudky z 1. júla 1993, Hubbard, C-20/92, Zb. s. I-3777, (poskytovanie služieb); z 26. septembra 1996, Data Delecta a Forsberg, C-43/95, Zb. s. I-4661 (dodanie tovaru); z 20. marca 1997, Hayes, C-323/95, Zb. s. I-1711 (dodanie tovaru), a z 2. októbra 1997, Saldanha a MTS, C-122/96, Zb. s. I-5325 (právo obchodných spoločností – ochrana záujmov akcionárov).

žalobcov v konaniach vo veciach samých, ktorí boli štátnymi príslušníkmi členského štátu, než žalobcov, ktorí boli štátnymi príslušníkmi tretej krajiny.

35. Preto napríklad vo veci Data Delecta, ktorá sa týkala spoločnosti podľa anglického práva, sa požadovalo zloženie záruky na trovy konania v žalobách o zaplatenie za dodanie tovaru podaných vo Švédsku proti švédskej spoločnosti. Súdny dvor rozhodol: „Zakazujúc ‚akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti', [článok 12 ES] vyžaduje dokonalé rovnaké zaobchádzanie v členských štátoch s osobami v situáciách, ktoré patria do pôsobnosti práva Spoločenstva a so štátnymi príslušníkmi daného členského štátu". Švédsky predpis, podľa ktorého boli zahraniční štátni príslušníci povinní zložiť záruku na trovy konania, preto predstavoval priamu diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti. [20]

36. Zastávam názor, že z veci Data Delecta a podobných sporov vyplývajú dve skutočnosti. Po prvé *cautio iudicatum solvi* je nezlučiteľná s článkom 12 ES, kde sa rozlišuje medzi osobami pred vnútroštátnymi súdmi „v situáciách, ktoré patria do pôsobnosti práva Spoločenstva" na základe štátnej príslušnosti, v neprospech štátnych príslušníkov tretích krajín. Po druhé takáto zásada zasahuje do práva žalobcu požívať základné slobody zaručené Zmluvou, pretože možnosť (tam, kde je nutná) uplatnenia žaloby v rámci súdnych konaní pred príslušným súdom je základným dôsledkom výkonu týchto práv. [21]

37. Poznamenávam, že výklad článku 12 ES nebol výslovne zdôraznený vnútroštátnym súdom. Zastávam však názor, že je to relevantné na rozhodnutie o výsledku prejednávanej veci.

38. Je na účely zdôraznenia judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa *cautio iudicatum solvi* postačujúce, aby sa na *tovar*, ktorý je predmetom konania vo veci samej, vzťahovali ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe? Alebo musí byť *žalobca* v týchto konaniach tiež

20 — Rozsudok Data Delecta, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 16.

21 — Pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát La Pergola vo veci Hayes, už citovanej v poznámke pod čiarou 19, body 7 až 9.

štátnym príslušníkom Európskej únie alebo spoločnosťou založenou na území Únie?

39. Súdny dvor nedávno vo veci Vatsouras rozhodol, že na účely uplatnenia článku 12 ES musia byť splnené dve podmienky: „Toto ustanovenie [článok 12 ES] sa týka situácií, ktoré patria do pôsobnosti práva Spoločenstva a v ktorých sa so štátnym príslušníkom členského štátu zaobchádza diskriminujúco v porovnaní s príslušníkmi iného členského štátu len na základe jeho štátnej príslušnosti, a nemôže sa uplatniť v prípade eventuálneho rozdielneho zaobchádzania medzi štátnymi príslušníkmi členských štátov a štátnymi príslušníkmi tretích krajín“. [22]

40. Zastávam názor, že formulácia v judikatúre Súdneho dvora vzťahujúca sa na *cautio iudicatum solvi* odkazujúca na „osoby v situáciách, ktoré patria do pôsobnosti práva Spoločenstva“, sa má chápať v zmysle rozsudku Súdneho dvora vo veci Vatsouras. Žalobca v konaní vo veci samej tak bude musieť splniť dve podmienky: po prvé, že daná situácia spadá do rozsahu pôsobnosti práva Únie; po druhé, že žalobca je štátnym príslušníkom členského štátu, ktorý bol vystavený diskriminačnému zaobchádzaniu.

41. Vzhľadom na to, že Guarnieri je monackou spoločnosťou, nemôže sa dovolávať článku 12 ES.

42. Presne povedané, malo by to stačiť na rozhodnutie vo veci. Ak však Súdny dvor bude zastávať názor, že na uplatnenie článku 12 ES je štátna príslušnosť irelevantná a/alebo, ak si bude želať preskúmať prejednávanú otázku hlbšie v zmysle článkov 28 ES až 30 ES, stručne uvediem, ako sa môžu ustanovenia o voľnom pohybe uplatniť.

43. Je na účely článku 28 ES *cautio iudicatum solvi* opatrením s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie?

22 — Rozsudok zo 4. júna 2009, Vatsouras a Koupatantze, C-22/08 a C-23/08, Zb. s. I-4585, body 51 a 52.

44. Od rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Dassonville je ustálenou judikatúrou, že „každá obchodnoprávna úprava členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne tvoriť prekážku obchodu v rámci Spoločenstva, sa má považovať za opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia“. [23]

45. Článok 851 Gerechtelijk Wetboek rozlišuje medzi belgickými a inými štátnymi príslušníkmi na základe ich štátnej príslušnosti. Od iných ako belgických štátnych príslušníkov vyžaduje, aby zložili záruku na trovy konania, ak neexistuje recipročná dohoda medzi štátom ich štátnej príslušnosti a Belgickom. Zastávam však názor, že to nie je opatrenie s rovnakým účinkom v zmysle článku 28 ES.

46. *Cautio iudicatum solvi* nie je obchodnou zásadou. Týka sa štátnej príslušnosti účastníka konania, nie pôvodu tovaru, a jej cieľom nie je riadiť trh. Takisto nie je podmienkou, ktorá priamo súvisí s dodaním tovaru takým istým spôsobom, akým by pravidlá balenia alebo označovania mohli byť použité na účely diskriminácie proti zahraničným dovozom, a tak mohli brániť voľnému pohybu. Je skôr zásadou občianskeho súdneho konania. Jej uplatnenie je podmienené dvomi skutočnosťami. Po prvé spor musí začať po uzavretí zmluvy (v prejednávanej veci o dodávke tovaru), ktorá vedie k súdnemu konaniu pred belgickými súdmi. Po druhé každá takáto žaloba sa musí týkať belgického štátneho príslušníka ako žalovaného, ktorý využije článok 851 Gerechtelijk Wetboek.

47. Zastávam názor, že uplatnenie článku 851 Gerechtelijk Wetboek je preto príliš neisté a všeobecné na to, aby predstavovalo prekážku voľného pohybu tovaru na účely článku 28 ES. [24]

23 — Rozsudok z 11. júla 1974, Dassonville, 8/74, Zb. s. 837, bod 5. V prípadoch, keď Súdny dvor rozhodol, že administratívne náležitosti sú opatreniami s rovnakým účinkom v zmysle článku 28 ES, pozri rozsudky zo 17. júla 1987, Komisia/Taliansko (C-154/85, Zb. s. I-2717, body 8 až 12, týkajúci sa požiadaviek súbežného dovozu motorových vozidiel), a z 15. marca 2007, Komisia/Fínsko (C-54/05, Zb. s. I-2473, body 38 a 39, týkajúci sa režimu tranzitných povolení uplatneného len na dovezené motorové vozidlá).

24 — Pozri v tom istom zmysle rozsudky zo 7. marca 1990, Krantz, C-69/88, Zb. s. I-583, body 11 a 12; z 24. januára 1991, Alsthom Atlantique, C-339/89, Zb. s. I-107, body 14 a 15; z 13. októbra 1993, CMC Motorradcenter, C-93/92, Zb. s. I-5009, body 10 až 13, a z 22. júna 1999, ED, C-412/97, Zb. s. I-3845, body 11 a 12.

48. Ak Súdny dvor nebude súhlasiť s týmto názorom a bude zastávať názor, že *cautio iudicatum solvi* je opatrením s rovnakým účinkom na účely článku 28 ES, bude potrebné zvážiť, či je odôvodnené jedným z dôvodov verejného záujmu stanoveného v článku 30 ES. Vzhľadom na to, že napadnutý právny predpis nerozlišuje v rozsahu, v akom sa týka *tovaru* predstavujúceho skutkovú podstatu sporu, medzi dovezenými a domácimi výrobkami, môže byť tiež odôvodnený jednou zo záväzných požiadaviek stanovených v judikatúre Súdneho dvora [25] (ak Súdny dvor zastáva názor, že žalobca, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, sa tiež môže dovolávať článku 12 ES, [26] napadnutý predpis – ktorý je zjavne diskriminačný na základe štátnej príslušnosti – bude možné odôvodniť jedine podľa článku 30 ES, nie podľa záväzných požiadaviek ustálenej judikatúry).

49. Belgicko tvrdí, že cieľom článku 851 Gerechtelijk Wetboek je zabezpečiť právnu istotu – zabezpečiť riadny výkon rozsudkov na belgických súdoch a tribunáloch. Cieľom ustanovenia je zabezpečiť, aby sa zahraniční štátni príslušníci, na ktorých sa nevzťahuje recipročná dohoda, nevyhýbali plateniu náhrady škôd a úrokov, ak im to bolo nariadené belgickými súdmi. Cieľom teda je, aby zahraniční štátni príslušníci mali rovnaké postavenie ako belgickí štátni príslušníci, na ktorých sa samozrejme vzťahuje donucovacia právomoc ich vnútroštátnych súdov.

50. Aj keď som pripravená akceptovať to, že pravidlo vnútroštátneho procesného práva upravujúce ustanovenie o zložení záruky sa môže v zásade považovať za sledujúce cieľ, ktorý je vo verejnom záujme – nech je to na základe výnimky verejného poriadku v článku 30 ES alebo ako „záväzná požiadavka“ podľa rozsudku „Cassis de Dijon“ – ani návrh na začatie prejudiciálneho konania, ani písomné pripomienky prednesené Belgickom neobsahujú dostatočný podklad na to, aby Súdny dvor mohol túto analýzu podporovať. Zastávam preto názor, že o otázke prípustnosti *cautio iudicatum solvi* môže rozhodnúť vnútroštátny súd. Pri každom preskúmaní tejto otázky má vnútroštátny súd posúdiť, či pravidlo je najmenej obmedzujúcim spôsobom na dosiahnutie požadovaného cieľa a či je primerané. [27]

25 — Rozsudok Súdneho dvora z 20. februára 1979, Rewe-Zentral, nazývaný „Cassis de Dijon“, 120/78, Zb. s. 649, bod 8.

26 — Pozri bod 42.

27 — Pozri napríklad rozsudok vo veci Komisia/Fínsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 38.

Návrh

51. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy zastávam názor, že Súdny dvor by mal na otázku položenú Rechtbank van koophandel te Brussel odpovedať takto:

Článok 28 ES nebráni žalobcovi s monackou štátnou príslušnosťou, ktorý podal v Belgicku žalobu o úhradu za dodanie požadovaného tovaru, zložiť záruku na trovy konania a náhradu škôd, na ktorých zaplatenie by mohol byť zaviazaný, ak to navrhol žalovaný s belgickou štátnou príslušnosťou.